

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoE/19/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6721201577
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6721201577.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloletú C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom N. práce sociálnych vecí a rodiny W., pracovisko C., dieťa matky E.. I. Q., C.. art., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. G. Q., XXX/X, XXX XX C., právne zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Gabriela Klátiková, PhD., s.r.o. so sídlom Terézie Vansovej 446/8, 974 01 Banská Bystrica, za ktorú koná JUDr. Gabriela Klátiková, PhD. a otca D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXX, XXX XX U., prechodne bytom Z. mieru XX, XXX XX C., právne zastúpeného SUCHÝ & PARTNERS s.r.o. so sídlom Horná 13, 97401 Banská Bystrica, IČO: 52 826 791, o návrhu otca na výkon rozhodnutia - neodkladného opatrenia vo veciach maloletých, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č.k. 15Em/4/2021-66 zo dňa 25.06.2021, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd nariadil výkon rozhodnutia Okresného súdu Zvolen č.k. 5P/172/2019-18 zo dňa 14.08.2019 o nariadení neodkladného opatrenia.

1.1 Z jeho dôvodov vyplýva, že vychádzal z ustanovení §376 ods. 1, 3, §378, §384 ods.2,3 zákona č. 161/2015 Z.z Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj len „C.m.p.“); konštatoval, že otec maloletej doručil okresnému súdu dňa 16.04.2021 návrh na výkon súdneho rozhodnutia, uznesenia Okresného súdu Zvolen č.k. 5P/172/2019-18 zo dňa 14.08.2019, ktorým bol dočasne upravený styk otca s maloletým dieťaťom na každú párnú sobotu v mesiaci od 15.00 hod. do 16.30 hod. bez prítomnosti matky s tým, že maloletú prevezme v stanovený deň a hodinu pred bydliskom matky a v stanovený deň a hodinu ju opäť pred jej bydliskom vráti. Otec tvrdí, že na styk s maloletou prichádza včas, avšak nikdy nie je dodržaný stanovený rozsah styku 1,5 hodiny každú párnú sobotu, ale trvá asi iba 15 minút, styk s maloletou je vždy realizovaný za prítomnosti matky, ktorá sa aktívnym ovplyvňovaním maloletej snaží úmyselne zabrániť akémukoľvek jeho kontaktu s maloletou, teda matka ako povinná koná v rozpore s uloženým vykonateľným rozhodnutím odovzdať maloletú na stretnutie s otcom riadne a včas ju na toto stretnutie pripraviť.

1.2 Okresný súd nariadil výkon súdneho rozhodnutia za účelom plnenia povinnosti, vyplývajúcej z nariadeného neodkladného opatrenia, keďže matka pri jeho realizácii nie je nápomocná. Zároveň zvažil postup podľa ustanovenia §378 C.m.p. v záujme doplnenia úkonov a opatrení, smerujúcich k odstráneniu neplnenia nariadeného neodkladného opatrenia.

1.3 Účastníkov poučil o možnosti podať odvolanie v spojení s §377 ods.2,3 C.m.p.

2. Proti uzneseniu okresného súdu v celom rozsahu podala odvolanie matka z dôvodov, uvedených v §365 ods.1 písm. f),g), h) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte aj „C.s.p.“) a §62 ods.1 C.m.p. Okresný súd nezobral do úvahy nielen jej vyjadrenia, ale ani názor maloletej, ktorú nevypočul, hoci nariadil pojednávanie aj za účelom výsluchu maloletej na termín 22.07.2021.

2.1 Poukázala na najlepší záujem maloletej, na článok 3 Dohovoru o právach dieťaťa a na článok 5 Zákona o rodine.

2.2 Styk otca s maloletou je veľmi problematický až kritický, dieťa sa otca bojí, nechce s ním tráviť žiadny čas, má z neho stres a traumy, otec ju zastrašuje a vydiera, preto ho odmieta, odmieta nosiť jeho priezvisko, pravidelne ju bolí brucho a hlava, keď sa majú stretnúť. Zdravotný stav maloletej sa zhoršil a maloletá musí užívať psychiatrické lieky; psychiatricka konštatuje jednoznačne vplyv otca na zdravotný stav dieťaťa - emočné poruchy, vyhýbavá úzkostná porucha a depresívny vývin. V poslednom čase začala písať listy, kde detským spôsobom opisuje svoj strach z otca; matku prosí, aby privolala políciu. Poukázala na zmenu v správaní maloletej v škole, na zhoršenie v učení a sústredení, v dôsledku čoho prebehol pohovor medzi maloletou a pedagogičkou s výsledkom, že dieťa odmieta stretnutia s otcom, necíti sa v jeho prítomnosti dobre a ťažko prežíva stretnutie s ním.

2.3 Poprela, žeby maloletú nepripravovala na stretnutia s otcom a zdôraznila, že maloletá tieto odmieta. Okresný súd sa pri nariadení výkonu rozhodnutia neriadil §3 ods.2 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č.207/2016 Z.z.

2.4 K odvolaniu priložila lekársku správu, listy maloletej, charakteristiku žiačky zo základnej školy maloletej a navrhla uznesenie okresného súdu ako nedôvodné zrušiť.

3. Krajský súd ako funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa §34 C.s.p., preskúmal vec bez nariadenia pojednávania podľa §385 ods. 1 C.s.p. výlučne z dôvodov, vymedzených v §377 ods.2 C.m.p. a dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je potrebné v zmysle §387 ods.1,2 C.s.p. potvrdiť.

4. Podľa §377 ods.1,2, 3 C.m.p. proti uzneseniu o nariadení výkonu rozhodnutia a proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia je odvolanie prípustné. Odvolanie proti nariadeniu výkonu rozhodnutia možno odôvodniť len tým, že exekučný titul nie je vykonateľný alebo že okolnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu, spôsobili zánik uloženej povinnosti. Odvolanie proti uzneseniu o nariadení výkonu rozhodnutia nie je prekážkou, aby súd prvej inštancie výkon rozhodnutia uskutočnil.

4.1 Podľa §387 ods.1,2 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

5. Výkon rozhodnutia vo veciach maloletých ako osobitný typ konania upravuje štvrtá časť Civilného mimosporového poriadku. Postup pri výkone rozhodnutia vo veciach maloletých prichádza do úvahy ako následný a možný, ak dôjde k neplneniu či porušeniu judikovaných povinností inej, ako peňažnej povahy. Ustanovenia štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku dôsledne sledujú klasické dve fázy exekučného konania, ktoré sa uplatňujú aj v otázkach tzv. personálnej exekúcie, a to nariadenie výkonu rozhodnutia uznesením ako prvú fázu a uskutočnenie výkonu rozhodnutia ako druhú fázu. Medzi týmito dvoma fázami prebieha fáza mediačná (zmierovacia); podľa zákona č.99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, platného do 30.06.2016 (ďalej v texte aj „O.s.p.“), táto fáza prebiehala ešte pred nariadením výkonu rozhodnutia.

5.1 Podľa štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo akákoľvek iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Z okruhu vykonávacieho konania ohľadom maloletého podľa právnej úpravy Civilného mimosporového poriadku je vyňatý len výkon rozhodnutia o vymoženie výživného, ktoré je peňažným plnením, a preto spadá pod právnu úpravu Exekučného poriadku.

5.2 Exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, týkajúce sa maloletého dieťaťa v uvedených veciach, a to aj rozhodnutie súdu, ktoré obsahuje uzavretú rodičovskú dohodu podľa zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu; o nariadení výkonu rozhodnutia súd rozhoduje uznesením.

5.3 Podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých detí ustanovuje všeobecne záväzný právny predpis, vydaný Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (po dohode s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky), a to Vyhláška č. 207/2016 Z.z. z

27.06.2016, ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých (ďalej v texte aj len „vyhláška“).

5.4 Začatie vykonávacieho konania a nariadenie výkonu rozhodnutia je potrebné rozlišovať; začatie vykonávacieho konania je aktom navrhovateľa alebo súdu, ktorým sa začína konanie, predmetom ktorého má byť nútený výkon rozhodnutia; nariadenie výkonu rozhodnutia nasleduje až v priebehu vykonávacieho konania a súd o ňom rozhoduje uznesením podľa §377 C.m.p., ktorým buď nariadi výkon rozhodnutia, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia zamietne. V priebehu celého výkonu rozhodnutia, t.j. pred jeho nariadením aj po jeho nariadení, môže pri splnení zákonných podmienok súd vydať neodkladné opatrenie, ktorým uloží povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu, psychologickému poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu (§3 ods.6 posledná veta vyhlášky).

5.5 Proti uzneseniu o nariadení výkonu rozhodnutia alebo zamietnutí návrhu na výkon rozhodnutia zákon výslovne pripúšťa odvolanie, avšak v §377 C.m.p. špecifikuje výlučne dva odvolacie dôvody; toto ustanovenie je právnou úpravou špeciálnou vo vzťahu k právnej úprave §62 C.m.p. a §365 C.s.p.; čo sa týka odvolacích dôvodov, nahrádza všeobecnú úpravu o odvolaní v Civilnom mimosporovom poriadku a Civilnom sporovom poriadku. Zákonodarca konštatuje, že vymedzenie len týchto dôvodov vyjadruje rešpekt a autoritatívnu silu vydaného súdneho rozhodnutia. Odvolacie dôvody sa teda týkajú len takých skutočností, ktoré by znamenali nemožnosť realizovať výkon rozhodnutia. Nepôjde o dôvody, ktoré sa týkajú merita veci, rozhodnutej súdom v základnom konaní. Vykonávací súd sa teda zaoberá len dôvodmi, či a) exekučný titul nie je vykonateľný, pričom môže ísť o dôvody formálnej alebo materiálnej nevykonateľnosti; pri materiálnej vykonateľnosti ide o neurčitost' výroku, označenia účastníkov, lehoty na plnenie, prípadne iných, pre výkon rozhodnutia podstatných údajov. Pri formálnej vykonateľnosti ide o to, že rozhodnutie doposiaľ nenadobudlo vykonateľnosť (napr. pre nesprávne doručenie, pre nesprávne právne posúdenie vykonateľnosti súdom a pod.), a to aj napriek tomu, že obsahuje doložku vykonateľnosti; b) okolnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu, spôsobili zánik uloženej povinnosti. Dôvodom môže byť napr., že došlo k splneniu povinnosti alebo že oprávnená alebo povinná osoba zomrela, prípadne, že zomrelo dieťa. Dôvodom môže byť aj zrušenie alebo zmena rozhodnutia, ktoré je exekučným titulom.

5.6 Uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia je vykonateľné doručením, keďže nejde o uznesenie, ktoré ukladá povinnosť plniť (§238 ods. 3 C.s.p.). Hoci právna úprava pripúšťa voči uzneseniu o nariadení výkonu rozhodnutia odvolanie, podaním odvolania sa odkladá právoplatnosť, nie však jeho vykonateľnosť. Konceptia postupu súdov je však formulovaná, že súd zväží, či začne s výkonom rozhodnutia až po rozhodnutí odvolacieho súdu alebo skôr. Zákonodarca zohľadňuje individuálnosť každého prípadu, možnosť súdu zohľadniť záujem každého dieťaťa, osobitne vyhodnotiť dôvody a okolnosti neplnenia rozhodnutia, ako aj prihliada na to, o aký druh plnenia ide. Aj po vydaní uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia je možné, aby súd výkon rozhodnutia neuskutočnil a to v prípade, ak zistí, že povinný dobrovoľne plní alebo že existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu.

6. V prejednávanej veci je z obsahu odvolania zisťiteľné, že matka namieta odvolacie dôvody, uvedené v ustanoveniach §365 ods.1 písm. f),g),h) C.s.p. a §62 ods.1 C.m.p.; okresnému súdu vyčíta, že nezobral do úvahy jej vyjadrenia ani názor maloletej, ktorú nevyočul, i keď nariadil pojednávanie za účelom výsluchu účastníkov konania i maloletej. S poukazom na najlepší záujem maloletej, na článok 3 Dohovoru o právach dieťaťa a na článok 5 Zákona o rodine zdôrazňuje komplikovanosť vzťahu otca s maloletou, z ktorého prameňa zdravotné problémy dieťaťa, čo preukazuje priloženými listinnými dôkazmi.

7. Vyššie citované zákonné ustanovenie - §377 ods.2 C.m.p. - explicitne vyžaduje odôvodniť odvolanie len tým, že exekučný titul nie je vykonateľný alebo že okolnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu, spôsobili zánik uloženej povinnosti. O možnosti podať odvolanie (len) z týchto dôvodov bola matka okresným súdom poučená. Napriek tomu vo svojom odvolaní žiadne skutočnosti, ktoré by svedčili o tom, že exekučný titul nie je vykonateľný alebo že okolnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu, spôsobili zánik uloženej povinnosti, neuvádza. Preto krajský súd nemal inú možnosť, ako rozhodnutie okresného súdu v plnom rozsahu v zmysle §387 ods.1,2 C.s.p. potvrdiť.

8. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).